

Betænkning

over forslag til lov om ændring af lov nr. 416 af 12. juli 1946 om friskoler, om hjemmeundervisning samt om efterlønskassen for friskoler og efterskoler.

(Afgivet af udvalget den 17. december 1953).

Udvalget har holdt 7 møder og har herunder haft to samråd med undervisningsministeren. Endvidere har det modtaget en deputation fra Dansk Friskoleforening.

I et samråd med undervisningsministeren har udvalget drøftet forholdet mellem de fra dansk side ydede tilskud til tyske privatskoler i Sønderjylland og de fra tysk side ydede tilskud til danske skoler i Sydslesvig. Efter de for udvalget foreliggende oplysninger kan det fastslås, at de danske tilskud er betydeligt større end de tilsvarende tilskud, der ydes til danske skoler i Sydslesvig.

Et *flertal* (udvalget med undtagelse af Ninn-Hansen, Karl Olsen og Carsten Raft) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de nedenfor under nr. 3—7 anførte af undervisningsministeren stillede og af hele udvalget tiltrådte ændringsforslag.

Et *mindretal* (Ninn-Hansen, Karl Olsen og Carsten Raft) indstiller ligeledes lovforslaget til *vedtagelse*, idet mindretallet tiltræder de foran nævnte af undervisningsministeren under nr. 3—7 stillede og af hele udvalget tiltrådte ændringsforslag, men desuden selvstændigt stiller de under nr. 1 og 2 anførte ændringsforslag.

Vedrørende ændringsforslag nr. 1 ønsker mindretallet at udtale, at en forening af friskoler, hvis udpegede repræsentant ifølge en lovbestemmelse tillægges rådgivende myndighed vedrørende spørgsmål af afgørende økonomisk betydning for samtlige skoler, der mener sig berettigede til tilskud

efter nærværende lov, må omfatte alle danske friskoler, der ønsker at opnå medlemsret.

Da Dansk Friskoleforening kun omfatter en del af de for tiden tilskudsberettigede danske friskoler, og da de øvrige friskoler ikke efter det oplyste kan tilskrives adgang til medlemsskab af foreningen, har mindretallet ikke kunnet tiltræde den til lovens § 1 som et nyt stk. 2 foreslåede bestemmelse, hvis indhold iøvrigt vil kunne muliggøre en fortolkning, hvorefter de friskoler, der kun fører en del af deres elever frem gennem hele den undervisningspligtige alder, i mindre omfang end hidtil vil være berettiget til modtagelse af tilskud, hvilken fortolkningsmulighed mindretallet finder særdeles uheldig.

Mindretallet går ud fra, at ministeren ikke har til hensigt at foretage nogen ændring i den hidtidige administrative praksis.

Vedrørende ændringsforslag nr. 2 bemærkes, at bestemmelsen i princippet svarer til skoletilsynsloven af 12. april 1949 § 16.

Den af mindretallet foreslåede ændring bringer således overensstemmelse mellem to skolelove på et område, hvor ligartede regler må anses for betydningsfulde. Ændringen må desuden antages at harmonere med den praksis, ministeren har forudsat fremtidigt skal være gældende, idet bemærkningerne til lovforslaget er sålydende: „Det forudsættes herved, at skolerne på tilsvarende måde som folkeskolen vil stå åbne for præsterne ved de menigheder, hvortil børnene hører“.

Ændringsforslag.

Til lovforslagets § 1.

Af et *mindretal* (Ninn-Hansen, Karl Olsen og Carsten Raft):

Til punkt 1.

1) Punkt 1 (nyt stykke til lovens § 1) udgår.

Til punkt 7.

2) Punkt 7 („§ 5 ophæves“) ændres til: „§ 5 affattes således: „Den i lov nr. 200 af 12. april 1949 om det kommunale skolevæsenes styrelse og tilsyn § 16 omhandlede præst har ret til at overvære kristendomsundervisningen i de i pastoratet beliggende friskoler, hvis børn tilhører folkekirken, medmindre skolens styrelse har truffet aftale om dette forhold med en anden præst.““

Af *undervisningsministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

Nyt punkt.

3) Efter punkt 14 indføres som nyt punkt: „00) § 9, stk. 1, c), 2. stk., affattes således: „Benytter friskolen lejede lokaler, re-

duceres bygningstilskuddet normalt til halvdelen af nævnte beløb.“

Til punkt 18.

4) Ordene „halvdelen af sidste års tilskud“ ændres til: „75 pct. af sidste års tilskud“.

Til punkt 19.

5) I den foreslåede § 10, stk. 1, indføres: „3) de i lov nr. 312 af 4. juli 1942, som ændret ved lov nr. 238 af 24. maj 1948, omhandlede ungdomskostskoler,“, og „3)“ ændres til: „4)“.

Nyt punkt.

6) Efter punkt 20) indsættes som nyt punkt:

„00) § 17 ændres til § 13, og i stk. 1, 1. afsnit, ændres ordene „har ret til at overvære undervisningen i hjemmet samt til årligt at lade afholde en prøve i dansk“ til: „har ret til i hjemmet årlig at lade afholde en prøve i dansk“.

Til punkt 21.

7) Ordene „§ 17 ændres til § 13, og stk. 1, 2. afsnit“ ændres til: „§ 17, stk. 1, 2. afsnit“.

Bladt.	Damsgaard.	Ditlevsen.	Poul Hansen (Grenaa), formand.	Haugberg.	Heick.
Horn, ordfører.	Hougaard, sekretær.	Arnth Jensen.	Kr. Juul.	Jørgen Jørgensen (Lejre).	
Kjældgaard.	Ninn-Hansen.	Karl Olsen.	Sofie Pedersen.	Carsten Raft.	Østergaard.